

Pantalles i adolescents: de l'ús responsable a l'ús excessiu

Pantalles: començant a analitzar i respondre a un nou repte de salut pública

6 de juny de 2024

Diputació
Barcelona

Àrea de Comerç, Consum
i Salut Pública

Escenari actual

1. Tenir internet és normal

El 95,7% dels adolescents de 10 a 15 anys (IDESCAT 2023).

2. Múltiples dispositius

El 68,8% dels adolescents de 10 a 15 anys tenen mòbil (IDESCAT 2023).

3. Generalització de les tecnologies digitals a la vida diària

4. La indústria dels videojocs, les xarxes socials, la intel·ligència artificial continuen a l'alça

L'adolescència

Etapa de construcció:

- 1. Pròpia identitat**
- 2. Relacions socials**

Dues identitats:

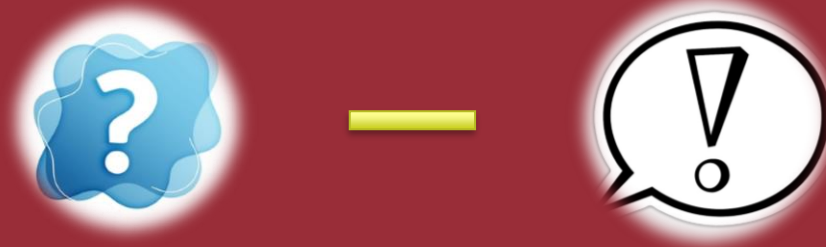
Presencial

Digital

En interacció i complementàries

L'ús de pantalles és un problema de salut pública

Tipus d'ús

Ús responsable

Ús quotidià: crític, segur i saludable

Ús excessiu

Desatendre obligacions
Deixar de practicar alguna activitat d'oci
Passar més temps connectat que amb
els amics

Ús problemàtic

Joc monetitzat en línia
Ciberassetjaments
Pornografia

← **Acció en salut pública** →

Riscos per a la salut

Excés de temps

Miopia i fatiga visual
Sedentarisme: obesitat i diabetis
Alteracions de l'estat d'ànim
Alteracions en la son
Excés d'estimulació
Reducció del temps per responsabilitats
Menys temps per al lleure variat i saludable
Manca d'interacció social necessària

Continguts perjudicials

Hàbits de vida: apologia anorèxia i bulímia, autolesions al cos...
Violència: missatges d'odi, violència extrema...
Consum: compres compulsives, jocs d'atzar...
Sexe: relacions sexuals poc respectuoses...
Valors: campanyes d'odi, manipulació psicològica...

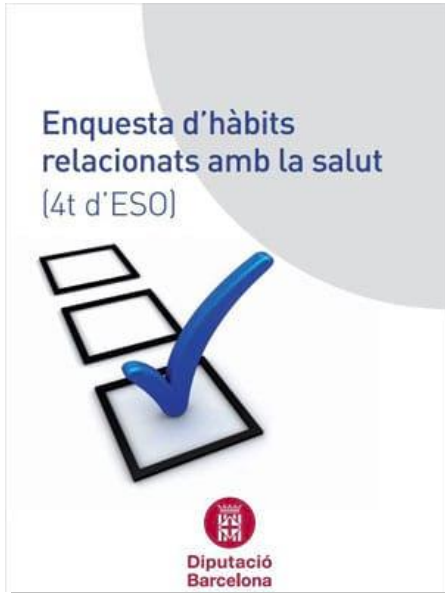

Fenòmens associats

Addicció comportamental: dependència
Ciberassetjament
Entabanament
Robatori d'identitat
Missatges ham
Griefing
Sextorsió
Sexdifusió

← **Acció en salut pública** →

Comportaments dels adolescents

Des del 2015

96 municipis de la demarcació de Barcelona

Més de 34.700 alumnes enquestats de 15-16 anys

Presentació de dades recents

Curs 2023-2024 (setembre 2023 – abril 2024)

2.770 alumnes

Ús diari

Utilitzar el mòbil

1-3 hores: 36,7%

Més de 3 hores: 35,6%

Jugar a videojocs

1-2 hores: 34,8%

Més de 2 hores: 23,5%

Descarregar/visualitzar en línia sèries, pel·lícules, música...

1-2 hores: 40%

Més de 2 hores: 25%

OMS: no més de 2 h

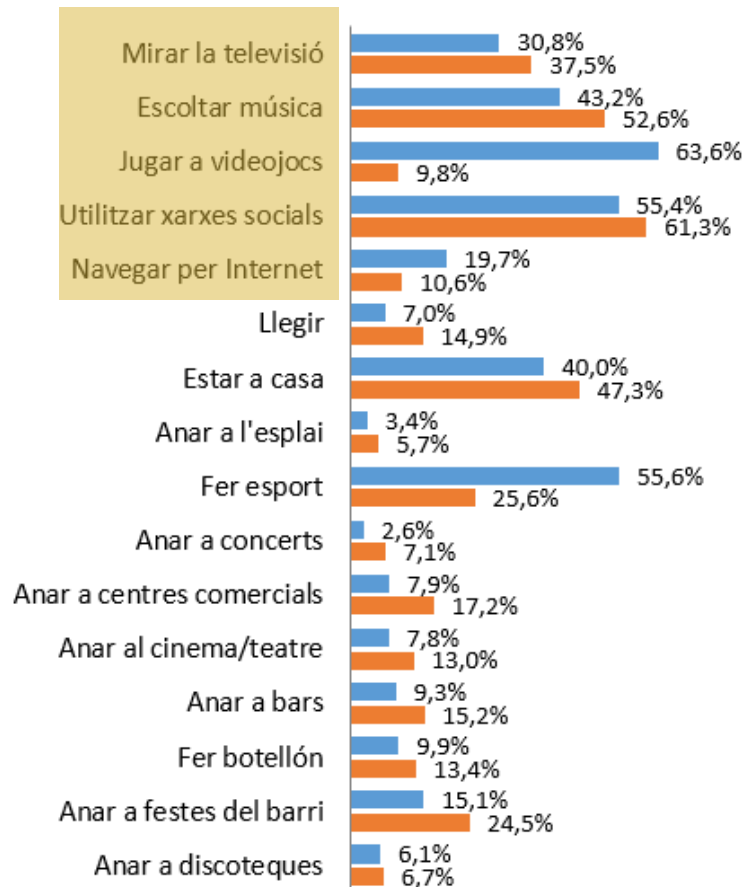
Lleure: activitats preferides

Dies laborables

■ Nois ■ Noies

Cap de setmana

Canvis en els comportaments

DIES LABORABLES

CAP DE SETMANA

	Període 2015-2017		Curs 2023-2024			Període 2015-2017		Curs 2023-2024	
	Nois	Noies	Nois	Noies		Nois	Noies	Nois	Noies
Jugar a videojocs	36%	5%	→ 53%	8%	→	47%	9%	→ 64%	10%
Utilitzar les xarxes socials	42%	64%	→ 64%	78%	←	25%	36%	→ 55%	61%

Increment de l'ús dels videojocs i les xarxes socials:

- Tant en nois com en noies
- Tant en dies laborables com en cap de setmana

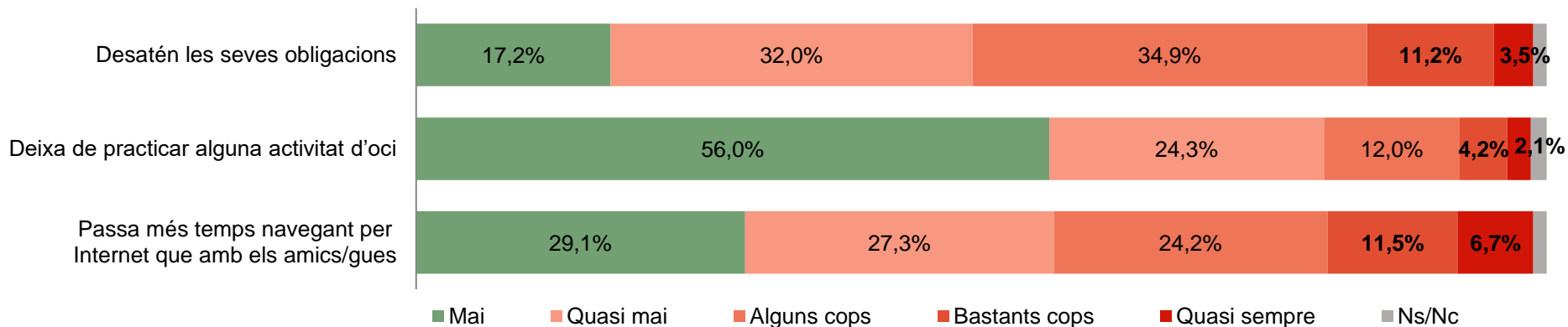
Videojocs:

- Els nois juguen més
- Es juga més en cap de setmana

Xarxes socials:

- Les noies les utilitzen més
- Més ús els dies laborables

Ús excessiu, per connectar-se a internet:

Curs escolar 2023-2024

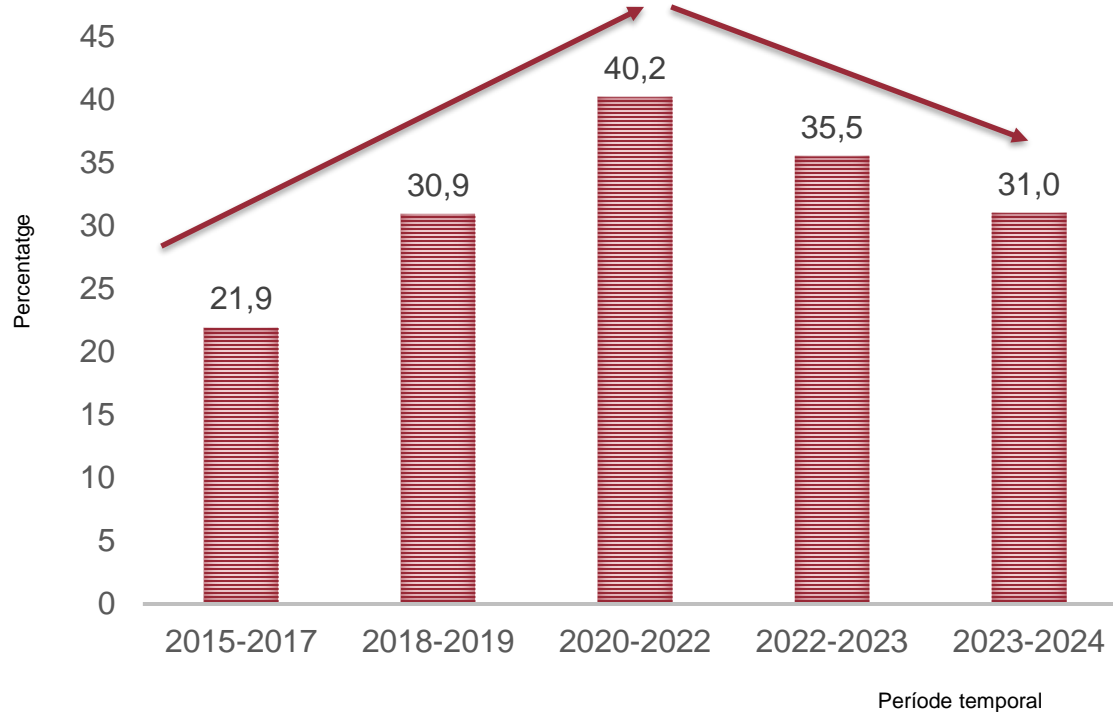
Mostra: n=2.770

Q33. Desatén les teves obligacions per passar més temps navegant per la xarxa?

Q34. Has deixat de practicar alguna activitat d'oci per poder tenir més temps per connectar-te a Internet?

Q35. Passes més temps navegant per Internet que amb els teus amics/igues?

Evolució de l'ús excessiu

Ús excessiu i eixos de desigualtats

Determinants Socials de la Salut

Gènere

Identitat no binària

Origen

Immigrants (primera generació)

Estructura familiar

Famílies monoparentals i altres situacions de convivència (viure amb els avis, els germans, tutelats...)

Classe social

Baix nivell socioeconòmic

Ús excessiu, relació amb altres hàbits vinculats a mala salut

Nois

Pitjor salut autopercebuda

Pitjor estat anímic

Pitjor relació amb progenitors

- pràctica esport / activitat física

- ús de la bicicleta

+ consum de fast-food

+ consum de tranquil·litzants

Pitjor rendiment escolar

+ actes incívics

- surt amb amics entre setmana

+ dies surt de nit

+ maltractament psicològic

+ agressor assetjament escolar

- empoderament ús preservatiu

+ interès en rebre informació sobre

temes relacionats amb el plaer sexual

Perfil de l'adolescent amb addicció a les pantalles

Programa pantalles

S'inicia al 2016

216 usuaris menors d'edat amb addicció a les pantalles

El mal ús de les pantalles van suposar el 33% de les atencions del servei.

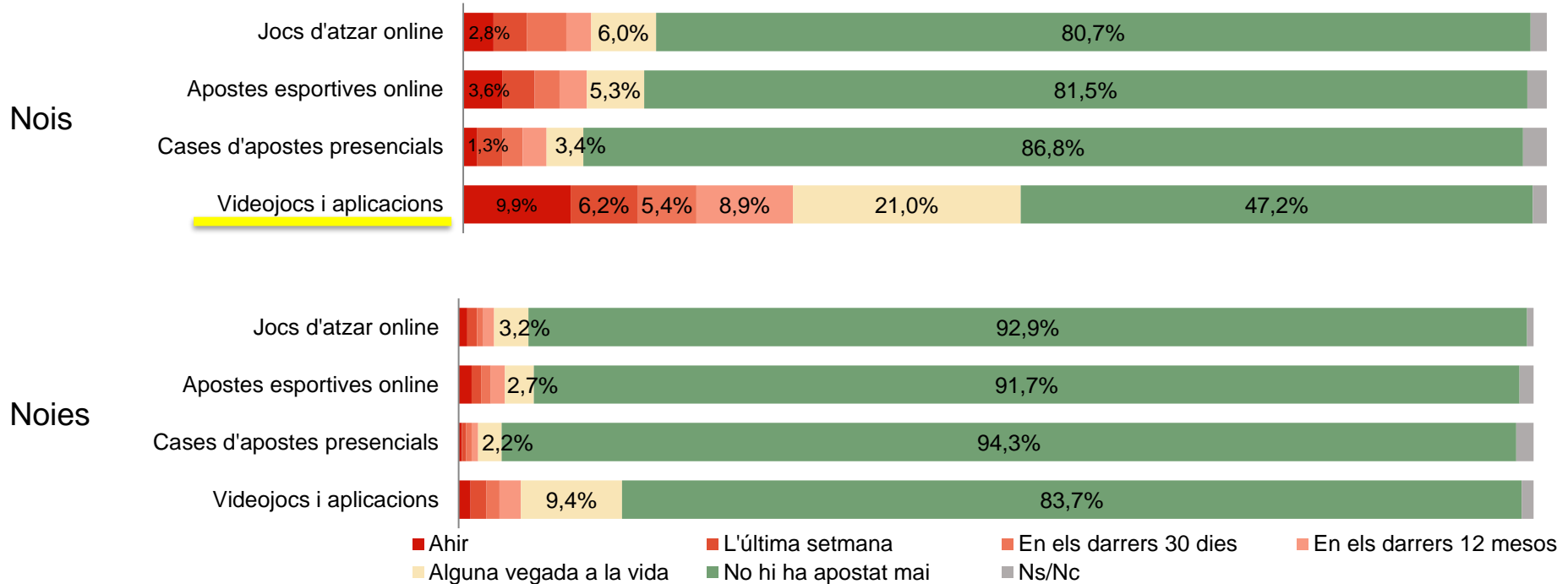
2023

81,6 % dels casos eren nois amb abús principal als videojocs (de 15 anys majoritàriament)

18,4% eren noies, amb abús a les xarxes socials.

El 75% dels adolescents atesos patien algun trastorn psiquiàtric i presentaven dificultats en el rendiment escolar.

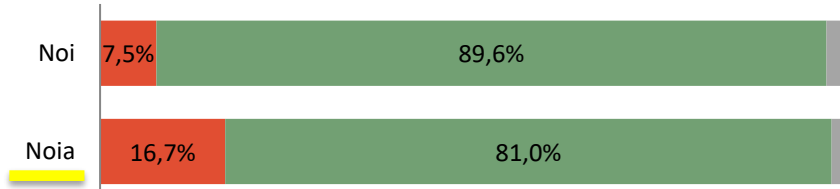
Activitats en línia amb diners

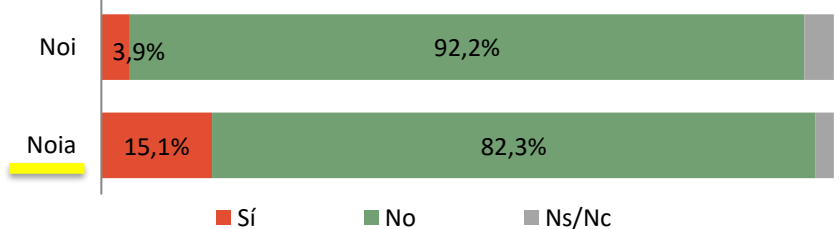

Les xarxes socials, com a entorn de maltractament psicològic i assetjament sexual

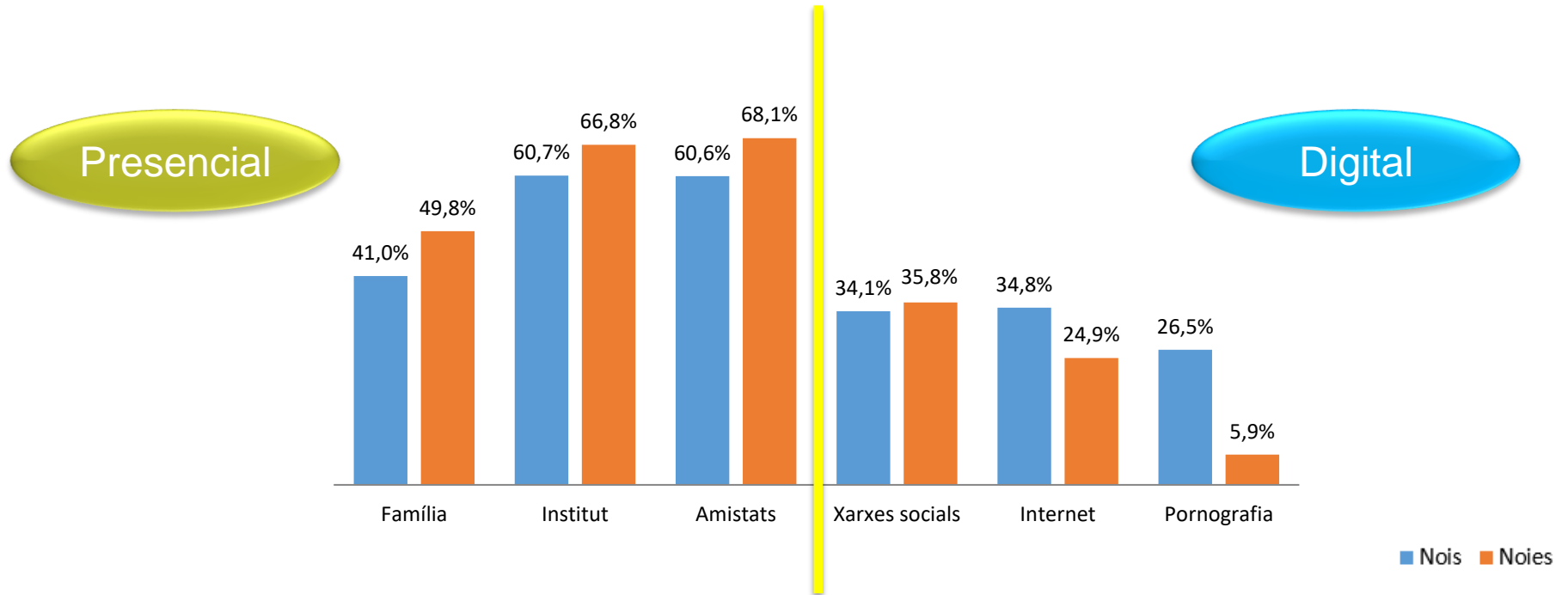
Maltractament psicològic a les xarxes socials

Assetjament sexual a les xarxes socials

Pantalles, font d'aprenentatge de sexualitat

Pornografia

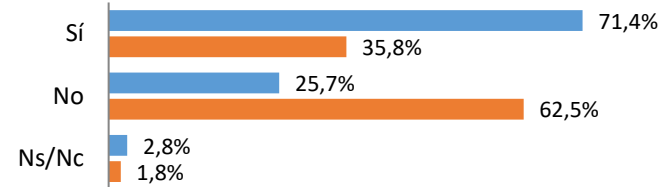

Shutterstock.com pornoTwinsterphoto

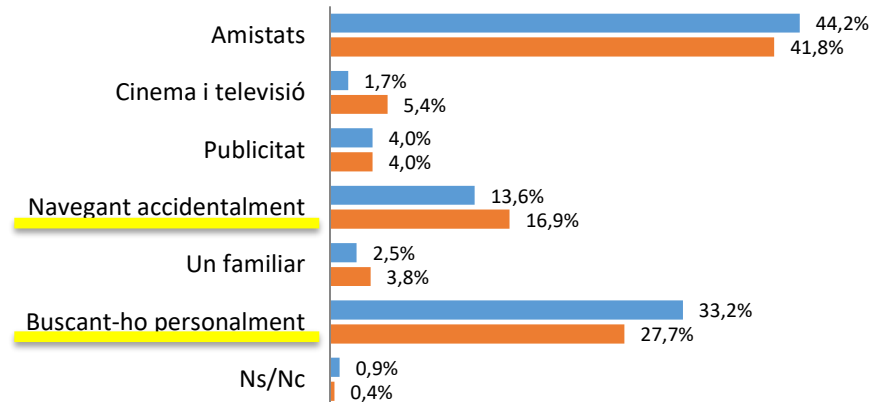
■ Nois ■ Noies

Curs 2023-2024
Mostra: nois (n=1341); noies (n=1393)
P1 Has vist alguna vegada pornografia?
P3 Com has arribat a la pornografia?

Ha vist alguna vegada pornografia?

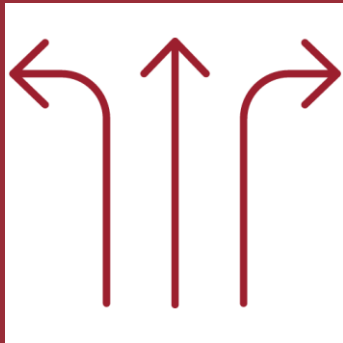
Com ha arribat a la pornografia?

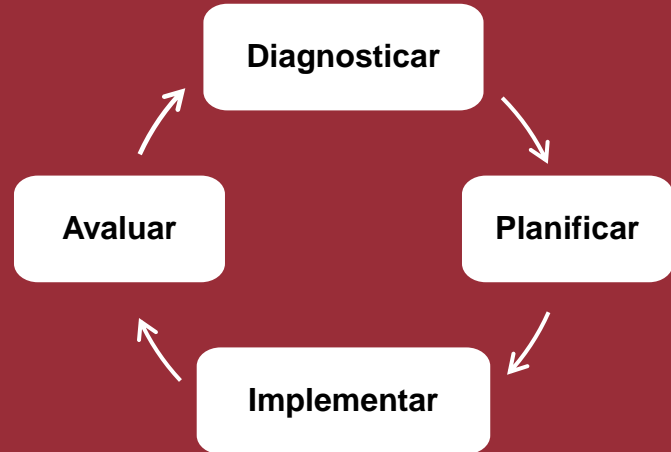
Dades, per a què?

Per a conèixer els comportaments,

per a decidir polítiques
al respecte,

i fer-ho amb sentit
estratègic

Cinc idees claus per a l'acció en salut pública

1. Promoció de la salut

Apoderar digitalment per prevenir, disminuir riscos i addiccions:
destriar continguts, actitud crítica, vida digital respectuosa i segura

2. Abordatge diferent segons

Diversitat d'usos
Gènere i altres eixos de desigualtat

3. Acompanyament digital en diferents àmbits

Familiar, educatiu i comunitari

4. Considerar la possible causalitat creuada

Ús excessiu i hàbits relacionats amb mala salut

5. Paper de les administracions

Visibilitzar la problemàtica i regular

Algunes notícies del 2024

Dimarts, 4 de juny de 2024

cupat mèdia
La informació en definitiva de Sant Cugat

Notícies • Eleccions • Exports • Comerç • TV • Ràdio • Música • Especials • Agenda

NOTÍCIES POLÍTICA

SOCIETAT | POLÍTICA | ECONOMIA | CULTURA | PLENIS MUNICIPALS | OPINIÓ | ELECCIONS

Sant Cugat declara 'problema de salut pública' els efectes d'abusar de les xarxes socials

Amb una moció institucional, el ple es compromet a oferir orientació a les famílies i als menors d'edat

COMPARTeix:

el 15/abril • Sergio Morales • Pública • 10 min

Imprimir **Envia**

Un 'problema de salut pública'. Així qualifica el ple de Sant Cugat els efectes que té abusar de les xarxes socials i de les pantalles en el benestar i la salut mental

24h. Directo | Rueda de prensa posterior al Consejo de Ministros

España

La ley de protección de menores obligará a instalar un control parental de fábrica en los móviles

Esta medida incluirá revisiones periódicas para detectar adicciones a la tecnología
El control parental gratuito y obligatorio se aplicará también a tabletas, ordenadores y televisores

02/06/2024 18:27 News Por MYRIAM JORDANA

Imagen de jóvenes usando dispositivos móviles (ACTV)

Un control parental obligatorio de fábrica en los aparatos electrónicos como móviles o tabletas y un test periódico para conocer si se está haciendo un uso inadecuado en los dispositivos electrónicos son algunas de las medidas que se encuentran en el anteproyecto de ley orgánica para la protección de los menores en los entornos digitales, que el Gobierno le irá mañana al Consejo de Ministros

30 gener 2024 13:38 Nota de premsa

El Govern enllesteix les instruccions sobre l'ús del mòbil als centres educatius, que deixen fora aquest dispositiu de les aules a primària i ESO

Presidència Educació

- S'estableix la restricció absoluta a infants i primària, i a secundària només es podrà usar durant les activitats d'aprenentatge quan compleixi una finalitat pedagògica indicada pel docent
- Són un marc comú general, que cada centre prendrà com a referència i que podrà concretar a posteriori, d'acord amb la seva comunitat educativa
- L'objectiu és potenciar la convivència als centres i minimitzar els aspectes disruptius del mòbil, sense oblidar la importància de garantir l'assoliment de la competència digital dels alumnes

Notícies

Directes F24 Últimes notícies Seccions El temps

Brussel·les amenaça de suspendre l'app de TikTok Lite per "addictiva i tòxica"

La plataforma xinesa no ha aportat proves que demostrin que la nova app és segura per a la salut mental dels menors

Redacció 22/04/2024 - 19:36 | Actualitzat 22/04/2024 - 23:05

La plataforma xinesa no ha aportat proves que demostrin que la nova app és segura per a la salut mental dels menors (Investidors Media)

La **Comissió Europea** podria suspendre a partir de dijous **TikTok Lite**, la nova app que TikTok ha llançat a Espanya i França i que paga als usuaris per veure i interactuar amb els vídeos publicats a la plataforma.

EL PAÍS

Tecnología

Elon Musk admite el porno oficialmente en la red social X, la antigua Twitter

La plataforma había sido dejando que se publicasen contenidos pornográficos, pero ahora hace oficial su aceptación en las nuevas políticas

Elon Musk. El nuevo propietario de Twitter, que se ha convertido en la red social X. (GABRIEL VALLS/AGF/REUTERS)

MARCELO BERNÉZ
Resumen: 22/04/2024 - 01:00:00

Gràcies per l'atenció

Sònia Chavero Bellido

Secció d'Informació i Anàlisi en Salut Pública
ssp.infoanalisi@diba.cat

Diputació
Barcelona

Àrea de Comerç, Consum
i Salut Pública

